

17.10.2016

Svetový deň boja proti chudobe

Chudoba je jedným z najrozšírenejších sociálnych problémov na celom svete, vyspelé európske krajiny nevynímajúc. Preto pred takmer štvrtstoročím sa Organizácia spojených národov rozhodla venovať jeden deň v roku práve tomuto negatívne celospoločenskému javu. Výber padol na 17. október.

Podľa informácií Štatistického úradu chudoba na Slovensku ohrozuje najmenej ľudí od roku 2010. Nemalou mierou k tomuto pozitívnemu vývoju prispelo i Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktoré sa do boja proti chudobe systematicky zapája a sleduje cieľ zvyšovania životnej úrovne ľudí na Slovensku. V prvom rade je to úprava minimálnej mzdy. Zamestnancovi dá garanciu vyššieho čistého príjmu než predstavuje hranica rizika chudoby. Od 1. 1. 2017 stúpne až na 435 €. Mimochodom, od nástupu Jána Richtera na post ministra práce, sociálnych vecí a rodiny v roku 2012 doteraz, bol celkový nárast minimálnej mzdy o takmer 108 €.

Prioritnou kategóriou je politika zamestnanosti. Realizujeme projekty v rámci Národného programu reforiem zamerané na prekonávanie rizika chudoby predovšetkým v oblasti aktívnej podpory trhu práce. Považujeme za nevyhnutné i naďalej pokračovať v programoch na zlepšenie prístupu k zamestnaniu znevýhodnených skupín, podporovať konkurencieschopnosť zvyšovaním zručností pracovnej sily podľa potrieb trhu práce. Pri tvorbe a uplatňovaní regionálnych politík kladieme dôraz na efektívnu spoluprácu s mestami, obcami a so samosprávnymi krajinami.

Treba spomenúť aj zmeny dôchodkového systému. Napríklad v budúcom roku sa zmenou valorizačného mechanizmu starobné dôchodky zvýšia o 8,2 € a nie o 1,3 € ako by to bolo bez spomínaného legislatívneho zásahu. Na konci roka si opäť vďaka vianočnému príspevku spolu s príplatkom prílepšia nízko príjmoví dôchodcovia. V minulom roku MPSVR SR zaviedlo do nášho systému minimálny dôchodok. Ten zabezpečuje ľuďom, ktorí celý život pracovali, aby sa po odchode na zaslúžený odpočinok necitli v hmotnej núdzi.

Ďalším dôležitým opatrením v boji s chudobou je novela zákona o pomoci v hmotnej núdzi, ktorá platí od roku 2015. Úspešne ňou motivujeme ľudí pod alebo na hranici chudoby, aby sa snažili zabezpečiť si príjem vlastnou prácou, hoci aj za nízku mzdu. Ak si dlhodobo nezamestnaný poberateľ pomoci v hmotnej núdzi nájde zamestnanie s príjmom najviac vo výške 2-násobku minimálnej mzdy, prvých 6 mesiacov bude dostávať osobitný príspevok vo výške 126,14 € a ďalších 6 mesiacov vo výške 63,07 € mesačne. Okrem toho, ak je jeho rodina aj napriek tomu v hmotnej núdzi, pomoc sa poskytuje naďalej.

Za nemenej významný krok považujeme odvodovú úľavu. Tú si môžu uplatniť zamestnávateľia, ktorí zamestnajú dlhodobo nezamestnaného, t.j., že za takéhoto zamestnanca platia 12 mesiacov iba sociálne odvody vo výške 1,05 % z jeho hrubej mzdy a nie 35,2 %. Z hľadiska zdravotného poistenia sú títo zamestnanci poistencami štátu.

Novým podporným nástrojom zameraným na podporu sociálneho začlenenia a boja proti chudobe je Fond európskej pomoci pre najodkázanejších pre programové obdobie 2014-2020. Cieľom tohto programu je pomôcť jedlom a základnými hygienickými potrebami tým, ktorí sa nachádzajú v náročnej a ťaživej sociálnej situácii. Potravinové balíčky už dostalo viac ako 49 tisíc ľudí.

Pozornosť sústreďujeme i na najviac zraniteľné skupiny žien, napr. samoživitelky s dieťaťom, ako aj samostatne žijúce ženy a vdovy v dôchodkovom veku. MPSVR SR preto vypracovalo aj pre túto skupinu Celoštátnu stratégiu rodovej rovnosti na roky 2014-2019.

V rámci programového obdobia na roky 2014 – 2020 sa uchádzame o finančné prostriedky ESF, ktorých použitie upriamujeme práve na sociálnu inklúziu skupín najviac ohrozených chudobou.

Znižovanie chudoby a sociálneho vylúčenia patrí k dlhodobým prioritám verejných politík na Slovensku. Táto agenda je prítomná v právnych predpisoch i koncepčných a strategických dokumentoch Slovenskej republiky. Najaktuálnejšou je stratégia Európa 2020, ktorá zaraďuje boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu medzi hlavné ciele Európskej únie. Slovenská republika sa prihlásila k spoločnému úsiliu a k spoločnému cieľu, do roku 2020 znížiť počet osôb ohrozených rizikom chudoby a sociálneho vylúčenia o 170 000.